



PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 42/24

Luksemburgā, 2024. gada 5. martā

Tiesas spriedums lietā C-755/21 P | *Kočner*/Eiropols

Datu apstrāde: Eiropols un dalībvalsts, kurā nodarīts kaitējums, kas radies to sadarbības gaitā notikušas datu nelikumīgas apstrādes dēļ, par šo kaitējumu atbild solidāri

Datu subjektam, kurš vēlas saņemt pilnīgu atlīdzinājumu par viņam nodarīto kaitējumu no Eiropola vai dalībvalsts, pret kuru tas vēršas, ir vienīgi jāpierāda, ka šo abu pēdējo minēto subjektu sadarbības gaitā ir notikusi datu nelikumīga apstrāde, kuras dēļ tam ir nodarīts kaitējums. Nav prasīts, lai tas arī pierādītu, kuram no šiem subjektiem šī nelikumīgā apstrāde ir piedēvējama.

Pēc 2018. gada 21. februārī Slovākijā notikušās slovāku žurnālista Jāna Kucjaka (*Ján Kuciak*) un viņa līgavas Martinas Kušņirovas (*Martina Kušnírová*) slepkavības Slovākijas iestādes veica plašu izmeklēšanu. Pēc šo iestāžu pieprasījuma Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai (Eiropols) izguva datus, kas tika glabāti divos mobilajos tālruņos, kas esot piederējuši Marianam Kočneram (*Marián Kočner*). Eiropols nosūtīja minētajām iestādēm savus ekspertīzes atzinumus un nodeva tām cieto disku, kurā bija iekļauti izgūtie šifrētie dati. 2019. gada maijā Slovākijas prese publicēja no *M. Kočner* mobilajiem tālruņiem iegūto informāciju par viņu, tostarp viņa intīmās saziņas transkripcijas. Turklāt vienā no saviem atzinumiem Eiropols norādīja, ka kopš 2018. gada *M. Kočner* atradās apcietinājumā kā persona, kas turēta aizdomās par finanšu nozieguma izdarīšanu, un ka viņa vārds ir tieši saistīts tostarp ar tā sauktajiem “mafijas locekļu sarakstiem” un “Panamas dokumentiem”.

M. Kočner vēršās Eiropas Savienības Vispārējā tiesā ar prasību, lai Eiropols viņam samaksātu atlīdzinājumu 100 000 EUR apmērā par nemateriālo kaitējumu, kas, viņaprāt, viņam esot nodarīts viņa datu nelikumīgas apstrādes dēļ. Ar 2021. gada 29. septembra spriedumu¹ Vispārējā tiesa viņa prasību noraidīja. Tā secināja, pirmkārt, ka *M. Kočner* nav pierādījis cēloņsakarību starp apgalvoto kaitējumu un Eiropola rīcību un, otrkārt, ka viņš nav pierādījis, ka tā sauktos “mafijas locekļu sarakstus” būtu sagatavojis un uzturējis Eiropols. *M. Kočner* iesniedza apelācijas sūdzību Tiesā.

Savā spriedumā Tiesa nosprieda, ka Savienības tiesības ievieš tādu režīmu, saskaņā ar kuru Eiropols atbild solidāri kopā ar dalībvalsti, kurā radies to sadarbības gaitā veiktās datu nelikumīgās apstrādes dēļ nodarītais kaitējums. Pirmajā posmā jautājumu par Eiropola solidāro atbildību var izvirzīt Eiropas Savienības Tiesā, bet jautājumu par attiecīgās dalībvalsts solidāro atbildību – kompetentajā valsts tiesā. Vajadzības gadījumā otrajā posmā var vērsties Eiropola valdē, lai noskaidrotu, kurš – proti, Eiropols un/vai attiecīgā dalībvalsts – “ir galīgi atbildīgs” par cietušajai fiziskajai personai maksājamo atlīdzinājumu.

Lai šī solidārā atbildība iestātos pirmajā posmā, attiecīgajai fiziskajai personai ir vienīgi jāpierāda, ka Eiropola un attiecīgās dalībvalsts sadarbības gaitā ir notikusi datu nelikumīga apstrāde, kuras dēļ šai personai ir nodarīts kaitējums. Pretēji tam, ko nospriedusi Vispārējā tiesa, **netiek prasīts, lai šī persona arī pierādītu, kuram no šiem abiem subjektiem šī nelikumīgā apstrāde ir piedēvējama.** Līdz ar to šajā ziņā Tiesa atceļ Vispārējās tiesas spriedumu.

Izskatot šo lietu pati, Tiesa nospriež, ka datu nelikumīgā apstrāde – kas izpaudās kā datu par intīmo saziņu starp

M. Kočner un viņa draudzeni izpaušana personām, kuras nav tiesīgas ar šiem datiem iepazīties – izraisīja to, ka šos datus Slovērijas prese darīja pieejamus sabiedrībai. Tiesa uzskata, ka ar šo datu nelikumīgo apstrādi ir pārkāptas *M. Kočner* tiesības uz viņa privātās un ģimenes dzīves, kā arī saziņas neaizskaramību un izdarīts viņa goda un reputācijas aizskārums, tādējādi nodarot viņam nemateriālu kaitējumu. Tiesa nospriež, ka *M. Kočner* par šo kaitējumu ir jāsaņem atlīdzinājums 2000 EUR apmērā.

PIEZĪME. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir gatava izspriešanai Tiesā, tad tā pati var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai nolēmums, ko Tiesa pieņēmusi apelācijas tiesvedībā, ir saistošs.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

Palieciēt ar mums!



¹ 2021. gada 29. septembra spriedums *Kočner*/Eiropols, [T-528/20](#) (skat. Paziņojumu presei [Nr. 165/21](#))